

**Міністерство освіти і науки України
Державний заклад «Луганський національний університет
імені Тараса Шевченка»**

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ЕКСПЕРТНОЇ ТА ОЦІНОЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

**МАТЕРІАЛИ
І МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ**

(м. Старобільськ – м. Полтава, 27–28 листопада 2019 року)

**Полтава
2019**

Міністерство освіти і науки України

**Державний заклад «Луганський національний університет
імені Тараса Шевченка» (ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка»)**

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ЕКСПЕРТНОЇ ТА ОЦІНОЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

**МАТЕРІАЛИ
І МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ**

(м. Старобільськ – м. Полтава, 27–28 листопада 2019 року)

**Полтава
ПУЕТ
2019**

Програмний комітет

С. В. Савченко, голова комітету, д. п. н., професор, ректор Державного закладу «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» (ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка»).

Члени програмного комітету:

А. А. Мазаракі, д. е. н., професор, ректор Київського національного торговельно-економічного університету;

М. Унал, д. м. н., професор, ректор Середземноморського університету;

Є. Малець, д. ю. н., професор, ректор Краківської Академії імені Анджея Фрича Моджевського;

М. Халваші, к. і. н., професор, ректор Батумського державного університету імені Шота Руставелі;

С. М. Лебедева, д. е. н., професор, ректор Закладу освіти «Білоруський торгово-економічний університет споживчої кооперації»;

Т. В. Стойкова, к. т. н., доцент, директор Центру якості товарів та захисту споживачів Економічного університету – Варна;

Н. В. Омельченко, к. т. н., професор, голова громадської організації «Науково-дослідний центр «Незалежна експертиза»;

Т. Ф. Бойко, директор Полтавського науково-дослідного експертно-криміналістичного центру Міністерства внутрішніх справ України;

О. Є. Сисоєва, генеральний директор Державного підприємства «Луганський регіональний науково-виробничий центр стандартизації, метрології та сертифікації».

Організаційний комітет

Л. Ц. Ваховський, голова комітету, д. п. н., професор, проректор з науково-педагогічної роботи ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка»;

В. Ф. Дрель, заступник голови комітету, к. б. н., доцент, директор навчально-наукового інституту торгівлі, обслуговуючих технологій та туризму ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка».

Члени організаційного комітету:

О. Л. Караман, д. п. н., професор, директор навчально-наукового інституту педагогіки і психології ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка»;

Л. І. Сєногорова, к. т. н., доцент, завідувач кафедри товарознавства, торговельного підприємництва та експертизи товарів ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка»;

Н. В. Омельченко, к. т. н., професор, професор кафедри товарознавства, торговельного підприємництва та експертизи товарів ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка»;

А. С. Брайко, к. т. н., доцент кафедри товарознавства, торговельного підприємництва та експертизи товарів ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка».

Актуальні питання експертної та оціночної діяльності : матеріали
А43 I Міжнародної науково-практичної конференції (м. Старобільськ – м. Полтава, 27–28 листопада 2019 року). – Полтава : ПУЕТ, 2019. – 440 с. – Текст укр., рос., англ. мовами.

ISBN 978-966-184-367-6

У матеріалах конференції розглядаються товарознавчі аспекти експертної та оціночної діяльності, теорія та практика ідентифікації в експертній та оціночній діяльності, якість, безпечність та проблеми виявлення фальсифікації товарів та послуг, порівняльне тестування товарів і послуг, експертні дослідження товарів та послуг, формування професійних компетентностей під час підготовки товарознавців-експертів та оцінювачів.

УДК 658.62:005.336.3(082)

*Рекомендовано до друку Вченою радою ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка»
(протокол № 4, від 29 листопада 2019 р.)*

*Матеріали друкуються в авторській редакції мовами оригіналів,
за виклад, зміст і достовірність яких відповідальні автори.*

*Погляди, відображені у публікаціях, не завжди можуть співпадати
з офіційною позицією організаторів конференції.*

*Розповсюдження та тиражування без офіційного дозволу Державного закладу
«Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» заборонено*

Kantureyeva G. O., Yevlash V. V., Urazbayeva K. A., Conficoni D., Alibekov R. S. DEVELOPMENT OF A FOOD QUALITY MANAGEMENT SYSTEM USING HACCP PRINCIPLES IN DAIRY ENTERPRISES.....	254
Лихолат О. А., Вишнікіна О. В., Дуванська Д. Г., Коломійченко К. В. ПРОБЛЕМИ БЕЗПЕЧНОСТІ РИБНОЇ ПРОДУКЦІЇ, ВИЛОВЛЕНОЇ В ДИКИХ УМОВАХ ТА ВИРОЩЕНОЇ В АКВАКУЛЬТУРІ.....	258
Манукян Р. Г., Омельченко Н. В. АНАЛІТИЧНИЙ ОГЛЯД ЗАХОДІВ, СПРЯМОВАНИХ НА БОРОТБУ З КОНТРАФАКТОМ ГАЗУ ВУГЛЕВОДНЕВОГО СКРАПЛЕНОГО.....	261
Марцинкевич Т. Ф. ПРОБЛЕМЫ КАЧЕСТВА И БЕЗОПАСНОСТИ СЛОЖНОЙ БЫТОВОЙ ТЕХНИКИ НА БЕЛОРУССКОМ РЫНКЕ И ПУТИ ИХ РЕШЕНИЯ.....	265
Михайлова Г. М., Осієвська В. В., Гілевіч Ю. В. ОСОБЛИВОСТІ КЛАСИФІКАЦІЇ ЗАСТІБОК-БЛИСКАВОК.....	268
Морозова М. М. РОЛЬ ПРОГРАМ-ПЕРЕДУМОВ В ІЄРАРХІЇ ПРИНЦИПІВ НАССР....	272
Мотуз Є. С., Омельченко Н. В., Браїлко А. С. ДОСЛІДЖЕННЯ БЕЗПЕЧНОСТІ ЛОСЬЙОНІВ ДЛЯ ІНТИМНОЇ ГІГІЄНИ.....	275
Немерич А. В., Ляліна Н. П. ФОРМУВАННЯ СПОЖИВНИХ ВЛАСТИВОСТЕЙ ЗМІШУВАЧІВ ДЛЯ ВАННОЇ КІМНАТИ.....	280
Омельченко Н. В., Браїлко А. С. ЗАХОДИ ПРОТИДІЇ РЕАЛІЗАЦІЇ ФАЛЬСИФІКОВАНИХ ХАРЧОВИХ ПРОДУКТІВ НА РИНКУ УКРАЇНИ.....	283
Омельченко Н. В., Браїлко А. С., Брагунцова Є. Г. АНАЛІЗ ВИМОГ ДО БЕЗПЕЧНОСТІ ТА ЯКОСТІ ВЗУТТЯ РОБОЧОГО НА СВІТОВОМУ РИНКУ.....	286
Омельченко Н. В., Браїлко А. С., Сердюк Л. В. АНАЛІТИЧНИЙ ОГЛЯД ВИМОГ ДО БЕЗПЕЧНОСТІ ТА ЯКОСТІ СВІТЛОДІОДНИХ ОСВІТЛЮВАЛЬНИХ ПРИЛАДІВ.....	292
Орешина О. О. ОСОБЛИВОСТІ ДОКУМЕНТАЛЬНОГО КОНТРОЛЮ ПЛАСТІВЦІВ ВІВСЯНИХ ПРИ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНИХ ОПЕРАЦІЯХ.....	296
Осецький Є. О., Ляліна Н. П. ФОРМУВАННЯ СПОЖИВНИХ ВЛАСТИВОСТЕЙ ТА ЯКОСТІ ПАРКЕТНОГО ПОКРИТТЯ.....	299

Якість, безпечність та проблеми виявлення фальсифікації товарів та послуг
582:199-208.

4. Lu Q et al. Persistent Organic Pollutants in sediment and fish in the River Thames Catchment (UK) (2017). *Sci Total Environ.* 15; 576:78–84.

5. Arnot J. A., Quinn C. L. Development and evaluation of a database of dietary bioaccumulation test data for organic chemicals in fish (2015). *Environ Sci Technol.* 21; 49(8): 4783–96.

6. Sun S. X. Tracking pollutants in dietary fish oil: From ocean to table (2018). *Environ Pollut.* 240:733–744.

АНАЛІТИЧНИЙ ОГЛЯД ЗАХОДІВ, СПРЯМОВАНИХ НА БОРОТЬБУ З КОНТРАФАКТОМ ГАЗУ ВУГЛЕВОДНЕВОГО СКРАПЛЕНОГО

Р. Г. Манукян

магістр

Державний заклад «Луганський національний університет
імені Тараса Шевченка», Україна, м. Старобільськ;

Н. В. Омельченко

професор кафедри товарознавства, торговельного
підприємництва та експертизи товарів,
голова, головний експерт, к.т.н., професор

Державний заклад «Луганський національний університет
імені Тараса Шевченка», Україна, м. Старобільськ,

Громадська організація «Науково-дослідний центр
«Незалежна експертиза», Україна м. Полтава

Одним із головних завдань сьогодення є вдосконалення української стратегії і тактики вирішення однієї з найгостріших у сучасному світі проблем – контрафакції і піратства; реалізація реформи захисту інтелектуальної власності і системи заходів протидії виготовленню і поширенню підробок; формування цивілізованого українського товарного ринку і сприятливого інвестиційного клімату в країні [1].

В Україні легальні обсяги споживання нафтопродуктів становлять близько 8 млн тонн на рік. Ще близько 2 млн тонн – це сектор контрафакту, який виробляється незаконно та з якого не платяться податки. Отже, можемо оцінити тіньовий ринок пального в Україні у 20% [2]. Нафтогазова асоціація України (далі по тексті – НАУ) наприкінці 2018 року оприлюднила дані згідно яких за рік в країні було продано до 1,2 млн тонн пального поза межами легальних АЗС. Тобто в «тіні» знаходилося від 30 до 50% роздрібного ринку, залежно від регіону і виду продукції. Нинішнього 2019 року, за прогнозами НАУ, цей показник сягне 1,5 млн тонн. У грудні 2018 року НАУ і Державна фіскальна служба України (далі по тексті – ДФС України) підписали меморандум, націлений на боротьбу з тіньовим сегментом ринку

Якість, безпечність та проблеми виявлення фальсифікації товарів та послуг нафтопродуктів. Одним з аспектів цього документа є оперативне інформування суспільства та органів влади, центральних і місцевих, про нелегальну торгівлю продуктами нафтопереробки. За допомогою громадських активістів було створено інтерактивну карту виявлених місць торгівлі бензином, дизельним паливом та «автогазом» з ознаками порушення законодавства.

Що являє собою нелегальний ринок нафтопродуктів? Окрім роботи незаконних АЗС, це також контрафактні продажі та нелегальне виробництво пального; використання пального за схемами мінімізації оподаткування; так звані скруточні схеми, що живляться за рахунок інших галузей економіки – шляхом отримання фіктивних документів на частину пального, що нібито спожито підприємством, а насправді такого, яке потім продається в роздрібній мережі. За оцінками експертів НАУ, фактична кількість нелегальних об'єктів на сьогодні становить щонайменше 1500, а обсяг отримуваних на них тіньових прибутків – понад 80 млн дол. США на рік. Наразі НАУ об'єднує 80% імпортерів нафтопродуктів і майже 45% тих, хто займається роздрібною торгівлею паливом в Україні. Питання нелегальних АЗС гостре не лише з точки зору несплати податків або якихось тіньових схем, воно стосується кожного українця. По-перше, контрафактне паливо призводить до пошкодження автомобілів, бо не витримується більшість технічних умов. По-друге, ці АЗС працюють без дозвільних документів на експлуатацію об'єктів підвищеної небезпеки – немає жодних засобів пожежогасіння, а навколо – «зони відчуження», яка має бути згідно з санітарними нормами.

Тіньовий ринок нафтопродуктів живиться за рахунок внутрішнього контрафакту, перш за все газового конденсату внутрішнього видобутку. Адже сьогодні немає чіткого урахування, скільки конденсату та із скількох свердловин надходить і яким чином переробляється. А тому щоб унеможливити нелегальний обіг нафтопродуктів, Нафтогазова асоціація запропонувала комплексні рішення, які підтримав парламент та президент. Законом України № 2628 були внесені зміни до Податкового кодексу, які передбачають ліцензування усіх учасників ринку – виробників, нафтобази, оптові та роздрібні мережі. Кожен з них має отримати окрему ліцензію, стати публічною компанією, відомості про яку мають міститися у відкритому реєстрі на сайті ДФС України. Ліцензування заплановане з 1 липня 2019 року.

Також проводиться модернізація існуючої системи електронного адміністрування реалізації пального. Облік усіх обсягів нафтопродуктів максимально наближається до місць їх фактичного знаходження, запроваджується контроль переміщення пального в транспортних засобах і відслідковування фактичних залишків пального на всіх акцизних складах України. Безпосередньо на акцизних складах вводиться обов'язкове використання засобів вимірювальної техніки – ультразвукові електронні витратоміри та рівнеміри. Вони дозволять ДФС України щоденно отримувати в електронному вигляді інформацію про те, який обіг пального від імпортера або

Якість, безпечність та проблеми виявлення фальсифікації товарів та послуг виробника по всіх ланцюжках до кінцевого споживача рухається по країні кожного дня [3].

Окрім запровадження ліцензування виробництва, зберігання, оптової та роздрібною торгівлі паливом; запуску нової версії СЕАРП – системи електронного адміністрування реалізації палива; запуску нової системи контролю за фактичним обігом і залишками палива на акцизних складах з використанням спеціального обладнання, посилюється відповідальність за нелегальні операції з паливом. Той, хто не встигне навести лад із документами, заплатитиме чималі штрафи. Карати порушників почнуть з 1 січня 2020 року [4].

У липні 2018 року представники НАУ прийняли участь у першому засіданні міжвідомчої робочої групи з підготовки проекту постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження технічного регламенту щодо вимог до скраплених газів», яка була створена відповідно до наказу Міністерства енергетики та вугільної промисловості від 12 березня 2018 року №159. Технічний регламент складатиметься з двох частин: перша частина регулюватиме технічні умови для палив автомобільних газів нафтових скраплених, а друга – для газів вуглеводневих скраплених паливних для комунально-побутового споживання. Газ вуглеводневий скраплений паливний для комунально-побутового споживання не можна застосовувати для заправки автомобільного транспорту. По-перше: ці два види скраплених газів відрізняються за хімічним складом, адже загальний вміст сірки для автогазу складає 50 ppm, а для газу комунально-побутового прийнятна норма складає 130 ppm. По-друге: газ комунально-побутового призначення реалізується без сплати акцизу, тому коштує набагато дешевше, за автомобільний. Тож без чіткого регламенту в операторів ринку створюється велика спокуса реалізувати побутовий скраплений газ замість автомобільного, що не тільки створює загрозу для двигуна машини й навколишнього середовища, та ще й руйнує чесну конкуренцію на ринку нафтопродуктів.

У НАУ повністю підтримують прийняття нових стандартів для газів вуглеводневих скраплених паливних для комунально-побутового споживання. Адже чітка стандартизація процедур і правил – один з ефективних заходів, спрямованих на боротьбу з контрафактом. А після вступу в силу з 1 січня 2018 року, нового ДСТУ EN 589:2017 «Палива автомобільні. Газ нафтовий скраплений», розробка технічного регламентна для скрапленого газу комунально-побутового призначення – цілком логічний крок, спрямований на забезпечення споживачів паливом більш високого екологічного класу та створення сприятливих умов для розвитку конкуренції на ринку нафтопродуктів [5].

Український науково-дослідний і освітній центр проблем стандартизації, сертифікації та якості подовжив дію старого стандарту зрідженого газу ДСТУ 27578-87 «Гази вуглеводневі зріджені для автомобільного транспорту» до 1 січня 2019 р. Введення ДСТУ EN 589:2017 з 1 лютого 2018 р. висувало

Якість, безпечність та проблеми виявлення фальсифікації товарів та послуг більш жорсткі вимоги до якості LPG і гармонізувало українські нормативи з європейськими. «Європейський» стандарт визначає межу допустимого октанового числа, вмісту сірки та води, а також висуває додаткові вимоги до пунктів зберігання газу, приладів обліку, контролю і наявних акредитованих лабораторій. Введення нового ДСТУ EN 589:2017 для зрідженого газу дозволяє знизити рівень шкідливих викидів в атмосферу, захищає права споживача і сприяє боротьбі з контра фактом [6].

В українському законодавстві було відсутнє поняття «контрабанда пального». «Контрабанда товарів, згідно з Переліком, затвердженим наказом Міністерства фінансів України від 20.04.2015 №448, в Енергетичній митниці ДФС відсутня». При цьому найлегший та найприбутковіший (з точки зору обсягів) шлях постачання контрафактного пального – морські кордони Чорного та Азовського морів. Але зупинити цей потік Енергетичній митниці також було важко. Значним кроком в упорядкуванні термінології на ринку в тому числі пального є прийняття Закону України № 202-ІХ «Про внесення змін у Митний кодекс України щодо захисту прав інтелектуальної власності при переміщенні товарів через митний кордон України». Закон України розширює перелік об'єктів права інтелектуальної власності, сприяння захисту яких здійснюється при переміщенні товарів через митний кордон України і дає визначення термінам «контрафактні товари», «піратські товари», «товари, підозрювані в порушенні права інтелектуальної власності» [7].

Таким чином, Україна послідовно здійснює протидію зловживанням при ввезенні нафтопродуктів на територію України, коли бензин та дизпальне везуть під виглядом авіагасу, не сплачуючи потрібний акциз; забезпечує виявлення контрафактної продукції; виявляє зловживання щодо мінімізації при сплаті податків та використання нетипового експорту компаніями, які мають значний потік обігу грошових коштів, тощо. Всі ці заходи, а також підкріплення їх низкою нормативно-правових та нормативних документів забезпечить просування ринку пального до цивілізованих правил та норм.

Перелік посилань

1. Боротьба з підробками і піратством: світова практика VS Україна // Стаття / Юридична газета online. Всеукраїнське щотижневє професійне юридичне видання. Режим доступу: <http://yur-gazeta.com/publications/events/borotba-z-pidrobkami-i-piratstvom-svitova-praktika-vs-ukrayina-.html> (дата звернення: 10.10.2019).

2. Щонайменше 20% пального в Україні – контрафакт // Економіка / Українські національні новини. Інформаційне агентство. Режим доступу: <https://www.unn.com.ua/uk/news/1674957-shchonaimenshe-20-palnoho-v-ukraini-kontrafakt> (дата звернення: 10.10.2019).

3. Як працює нелегальний ринок нафтопродуктів в Україні // Mind. Режим доступу: <https://mind.ua/publications/20194305-yak-pracyue-nelegalnij-rinok-naftoproduktiv-v-ukrayini> (дата звернення: 10.10.2019).

Якість, безпечність та проблеми виявлення фальсифікації товарів та послуг

4. Нові правила на ринку нафтопродуктів. Кого зачепить війна з нелегальними АЗС // Экономика. Режим доступу: <http://economica.com.ua/oil/article/77740192.html> (дата звернення: 03.10.2019).

5. Технічний регламент для скрапленого побутового газу буде створено у 2019 році // Нафтогазова асоціація України. Режим доступу: <http://oilers.org.ua/uk/2018/07/19/tehnichnij-reglament-dlya-skraplenogo-pobutovogo-gazu-bude-stvoreno-u-2019-roci/> (дата звернення: 03.10.2019).

6. Введення нового стандарту якості для LPG відкладається. «Українське агентство стандартизації» подовжило дію старого ДСТУ 27578-87 «Гази вуглеводневі зріджені для автомобільного транспорту» до 01 січня 2019 року // Нафтогазова асоціація України. Режим доступу: <http://oilers.org.ua/uk/2018/02/05/1796/> (дата звернення: 03.10.2019).

7. Опубліковані зміни в Митний кодекс для боротьби з контра фактом // РБК-Україна. Режим доступу: <https://www.rbc.ua/ukr/news/opublikovany-izmeneniya-tamozhenyuu-kodeks-1573649562.html> (дата звернення: 14.11.2019).

ПРОБЛЕМЫ КАЧЕСТВА И БЕЗОПАСНОСТИ СЛОЖНОЙ БЫТОВОЙ ТЕХНИКИ НА БЕЛОРУССКОМ РЫНКЕ И ПУТИ ИХ РЕШЕНИЯ

Т. Ф. Марцинкевич

декан факультета экономики и права, к.т.н., доцент
Учреждение образования Федерации профсоюзов Беларуси
«Международный университет «МИТСО», Гомельский филиал,
Республика Беларусь, г. Гомель

Современную семью нельзя представить без использования сложной бытовой техники. На рынок активно выходят новые виды изделий, классические товары приобретают набор улучшенных потребительских свойств, совершенствуются технологии их производства. Одновременно растет спрос на бытовую технику, расширяется торговая сеть. Этот естественный процесс не вызывает удивления ни у потребителей, ни у работников торгового звена.

Вместе с тем, исследования рынка и сферы услуг показывают, что существенно растет и число обращений покупателей с проблемами, вызванными качеством и безопасностью бытовой техники. Анализируя сложившуюся ситуацию, следует разобраться в причинах снижения качества товаров данной группы. На наш взгляд, имеется несколько весомых объяснений. Рынок сложной бытовой техники Республики Беларусь любого потребителя порадует разнообразием модельных рядов, широким выбором ассортимента и ценового диапазона. Наметилась тенденция снижения доли товаров белорусского производства с заведомо стабильно высоким качеством и безопасностью. Наплыв сложной бытовой техники китайского производства

Наукове видання

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ЕКСПЕРТНОЇ ТА ОЦІНОЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

**МАТЕРІАЛИ
І МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ**

Оригінал-макет **А. С. БРАЇЛКО**

*Формат 60×84/16. Ум. друк. арк. 51,15.
Тираж 300 пр. Зам. № 287.*

*Надруковано
Вищий навчальний заклад Укоопспілки
«Полтавський університет економіки і торгівлі» (ПУЕТ),
к. 115, вул. Ковалю, 3, м. Полтава, 36014;
(0532) 50-24-81
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 3827 від 08.07.2010 р.*

